



Силабус
навчальної дисципліни
Тренінг спілкування та командоутворення
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Психологія.

Спеціальність: С4 Психологія

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика та інформація

Рівень вищої освіти: I рівень

Викладач (і)	Федорик Вікторія Володимирівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psihologiya/composition-kaf-psihologiya/fedorik-vv/
Контактний тел.	+38(066)-69-86-531
Е-mail викладача:	fedorikvv@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок 12.30-13.00 Середа 16.00-17.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
4/120	–	38	82	Залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: спілкування, комунікація, комунікативна, інтерактивна та перцептивна сторони спілкування, вербальні та невербальні засоби спілкування, бар'єри спілкування, активне слухання, асертивна поведінка, лідерство, команда, командна взаємодія, командоутворення

Мета та предмет курсу: розвиток і підвищення компетентності особистості у спілкуванні та командної взаємодії.

Предмет курсу: процес налагодження ефективного спілкування та міжособистісної взаємодії, а саме адекватного сприйняття, обміну інформацією та взаємодії, через засвоєння системи знань та відпрацювання вмінь і навичок вербальної та невербальної комунікації, попередження та подолання конфліктів, роботи у команді.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Результати навчання
1.	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>GC1. Ability to apply knowledge in practical situations.</p> <p>GC2. Knowledge and understanding of the subject area and understanding of professional activity.</p> <p>GC3. Skills in using information and communication technologies.</p>	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p>
2.	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>SK1. Ability to operate with the categorical and conceptual apparatus of psychology.</p> <p>SK5. Ability to use valid and reliable psychodiagnostics tools.</p> <p>SK6. Ability to independently plan, organize and conduct psychological research.</p> <p>SK10. Ability to adhere to the norms of professional ethics</p>	<p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p> <p>PR1. Analyze and explain mental phenomena, identify psychological problems and suggest ways to solve them.</p> <p>PR2. Understand the patterns and features of the development and functioning of mental phenomena in the context of professional tasks.</p> <p>PR3. Search for information from various sources, including the use of information and communication technologies, to solve professional problems.</p> <p>PR12. To draw up and implement a program of psychoprophylactic and educational actions, measures of psychological assistance in the form of lectures, conversations, round</p>

		<p>tables, games, trainings, etc., in accordance with the requirements of the customer.</p> <p>PR13. To interact, to communicate, to be understandable, tolerant of persons with other cultural or gender-age differences.</p> <p>PR17. Demonstrate socially responsible and conscious behavior, follow humanistic and democratic values in professional and social activities.</p> <p>PR18. Take effective measures to preserve health (one's own and the environment) and, if necessary, determine the content of the request for supervision.</p>
--	--	---

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми психології спілкування та міжособистісної взаємодії

Тема 1. Спілкування як вияв соціальної активності людини.

Тема 2. Сторони спілкування

Тема 3. Емоційний інтелект у спілкуванні

Змістовий модуль 2. Вплив індивідуально-психологічних особливостей людини на її комунікативні та організаторські здібності

Тема 4. Значення толерантності у ефективному спілкуванні та міжособистісної взаємодії.

Тема 5. Невербальні засоби спілкування. Бар'єри спілкування.

Тема 6. Вплив стилів мислення на комунікацію та роль самооцінки в комунікативній діяльності.

Змістовий модуль 3. Міжособистісні стосунки в процесі спілкування

Тема 7. Феномен лідерства. Командна взаємодія.

Тема 8. Формування довіри у командній взаємодії

Методи навчання: Дискусія, пояснення, розповідь, бесіда, дебати, ілюстрація, демонстрація, інтерактивні вправи, конструювання, моделювання, проєктивні методики, складання есе, ділова, рольова гра, казкотерапія та арт-терапія.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язковою умовою є самостійне опрацювання матеріалу та виконання самостійної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної

недоброочесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Курс вільного доступу передбачає самостійне опрацювання матеріалу та взаємодію з викладачем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: потребує наочності.

Система оцінювання та вимоги:

Максимальна кількість балів, які можна отримати протягом вивчення дисципліни – 100. Поточна оцінка контролю успішності через практичні заняття – 48 балів (8 тем *6 балів), самостійні роботи – 30 балів (10*3 бали). Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну отримується шляхом додавання до балів, отриманих завдяки роботі на практичних заняттях (максимум 48 балів), виконанню самостійної роботи (максимум 30 балів) та результату заліку (максимум 22 бали).

За одну самостійну роботу максимальна оцінка складає 3 бали.

Критерії оцінювання:

Бал	Критерій	Σmax
Бали за виконання самостійної роботи з теми		
1	Завдання виконано самостійно, наявна оригінальність	3
1	Описаний алгоритм виконання завдання, прикріплені малюнки або інші арт-продукти	
1	Наявний розгорнутий зворотній зв'язок. Зроблені висновки щодо виконаної роботи	

За одну тему практичного заняття максимальна оцінка складає 6 балів.

Бали	Критерій та рівень досягнення	Деталізація критерію
6	Високий рівень (Відмінно)	Здобувач демонструє активну, цілеспрямовану та конструктивну участь у всіх вправах. Проявляє лідерські якості, вміння мотивувати команду та розв'язувати конфлікти. Рефлексія глибока, містить чіткий аналіз власного досвіду та пропозиції щодо застосування отриманих

		знань.
5	Достатній рівень (Добре)	Здобувач активно працює, якісно виконує завдання в команді, дотримується правил комунікації. Участь регулярна , але без вираженого лідерства. Рефлексія повна, містить самоаналіз та висновки щодо теоретичного матеріалу.
4	Середній рівень (Задовільно)	Здобувач бере участь у більшості вправ, виконує свою роль у команді. Іноді потребує стимуляції. Виявляє базове розуміння цілей тренінгу. Рефлексія поверхова або неповна, обмежується констатацією фактів без глибокого аналізу.
3	Низький рівень (Задовільно з мінімальним порогом)	Здобувач пасивний , бере участь лише в окремих вправах або за прямою вимогою. У командній роботі його внесок мінімальний . Продемонстроване розуміння матеріалу є нечітким. Рефлексія формальна або відсутня.
0-2	Дуже низький рівень (Незадовільно)	Здобувач систематично відсутній або пасивний протягом заняття. Відмовляється від виконання командних завдань. Демонструє нехтування правилами групової роботи та комунікації. Рефлексія відсутня .

Критерії оцінювання залікового завдання:

1. Змістова частина (12 балів)

- **Повнота відповідей на запитання (6 балів):** Оцінюється, наскільки детально студент відповів на всі шість запитань.
 - 5-6 балів – відповіді на всі запитання розкриті повністю.
 - 3-4 бали – більшість запитань розкриті, але деякі аспекти упущені.
 - 1-2 бали – лише поверхнево згадані основні моменти.
- **Глибина міркувань та аналізу (6 балів):** Оцінюється, наскільки студент глибоко розкриває свої думки, надає приклади та аналізує ситуації.
 - 5-6 балів – присутні глибокі роздуми, аналіз і приклади.

- 3-4 бали – є спроба аналізу, але не вистачає прикладів.
- 1-2 бали – поверхневий аналіз, без прикладів.

2. Структура та логіка викладу (6 балів)

- **Логічна послідовність викладу (4 бали):** Перевіряється, наскільки послідовно викладено думки, чи є логічний перехід між запитаннями.
 - 3-4 бали – логічний та послідовний виклад.
 - 1-2 бали – є деякі порушення логічності, але загалом зрозуміло.
- **Чіткість формулювань (2 бали):** Оцінюється чіткість та зрозумілість викладених думок.
 - 2 бали – всі думки чітко сформульовані.
 - 1 бал – зустрічаються неясні або двозначні формулювання.

3. Мова та стиль (2 бали)

- **Відповідність стилю есе (2 бали):** Оцінюється, чи відповідає викладений текст жанру есе, чи є суб'єктивний стиль, роздуми, аргументи.
 - 2 бали – текст відповідає стилю есе.
 - 1 бал – стиль більше відповідає реферату чи звіту.

4. Оригінальність та самостійність (2 бали)

- **Унікальність викладу (2 бали):** Перевіряється, чи є робота оригінальною, чи містить самостійні міркування та висновки.
 - 2 бал – есе виглядає оригінальним та не скопійованим з інших джерел.
 - 1 бал – наявні ознаки плагіату або відсутність самостійних міркувань.

Загальна сума: 22 бали.

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	X (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Андрушків, Б. М. Корпоративне управління : навч. посіб. К. : Кондор, 2011. 528 с. Балахтар В. В. Соціально-психологічний тренінг і маніпуляція : навч.-метод. посіб. Буков. держ. фінанс.-екон. ун-т. Вижниця : Черемош, 2015. 431 с.
2. Борг Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Х. : Фабула. 2019. 304 с.
3. Кінг П. Стратегії і тактики спілкування. К. : #книголав, 2017. 128 с.
4. Матійків І. М. Основи тренерської майстерності : [навч.-метод. посіб.]. Львів : Компанія Манускрипт. 2012. 392 с.
5. Піз А. Мова рухів тіла. К. : КМ-Букс. 2017. 416 с.
6. Роем Д. Говори та показуй. Х.: Vivat. 2017. 224 с.
7. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 192 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/311-lderstvo-tastilroboti-menedjera-skbtska-1.html>

Додаткові

8. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. К. : Наш формат. 2016. 256 с.
9. Кайдалова Л.Г. Психологія спілкування: навчальний посібник. Х.: НФаУ. 2011. 132 с.
10. Лук'янчук Н. В. Програми тренінгів з розвитку комунікативності : посібник. К. : ТОВ «Інформаційні системи». 2012. 130 с.

11. Писаревський І. М. ПЗ4 Професійно-комунікативна компетентність (в туризмі) : підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2017. 175 с.
12. Ферацци К. Ваш надійний тил. Як налагодити зв'язки, що приведуть до успіху. Х.: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля». 2018. 288 с.
13. Чалдіні Р. Переконання. Революційний метод впливу на людей. Х.: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля». 2017. 352 с.
14. Яцина О.Ф. Психологія спілкування: Методична розробка практичних занять. Ужгород. 2011. 64 с.
15. Лякішева А.В. Проблема групової згуртованості: аналіз наукових досліджень. Вища школа. Науково-практичне видання. № 5 (107). 2013. С. 93–103. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/3998/1/cohesion.pdf>
16. <https://edu.bdpu.org/>
17. <https://library.bdpu.org/>
18. <https://dspace.bdpu.org/>